Brev till Selma Lagerlöf från Sophie Elkan: 1901 : L 1:1 - 21

Elkan, Sophie,

HS L 1:1

National Library of Sweden

Göteborg onsdag den 24 Mars 190. 49

Min dyraste mor!

Nu kan jag [illegible] ut en sak och det är att du som har lång tid precis tillräckligt menar jag fått de allra trösterikaste och uppmuntrande bref på mig. Det var en tid som du ju inte uppmuntrade men då uppmuntrar du och några vän" och jag kan utan dess att sedan du gjorde dito [illegible] tillfälle att upprepa den där scenen i Sophiaberget (omnämnda scenen) fått mig att skrifva med lif och själ, likaså präntat att genomgå med lif och själ – det är ett dig jag kan att tacka på det – så skrifver jag bref till dig med tanke på hurud [illegible] kan ske och [illegible] skulle säga och göra härnäst – och det blir [illegible]. Och en sådan mening. Och nu kan jag tänka ut om så att jag alltid efter middagen, innan jag kan att vänta bref på dig skall börja att skrifva det egentliga brefvet till dig och bättre sova så det under arbetstiden, fördel både för dig och mig hoppas jag. Jag

tro aldrig att det här nog ej ha gå mig att lättare

om an jag var med dig under dessa långa hem

eftermiddagar, då jag kände mig mycket, mycket

ensam. Jag har aldrig tänkt med mig själf, men

jag är eher förstås glad öfver att det är ingen som jag

kan gå ut söka, om jag vill söka, och ingen som jag vill

uppsöka här, ~~men jag vill~~ och ingen som jag här särskildt

glad öfver om de kommo till mig, men glad om jag

råkte upp dem, att de var hemma. Det är denna

ensamhet som jag nu känner i ~~ofta~~ tänkt sedan Wes-

tragt ej numera finns här ~~de~~ ochin Kortoms eller de flesta

~~tungor~~ andra som jag var glad i. Och så är jag längre

tider af året van vid att ha dig omkring mig och

jag saknar dig mycket och Maud och jag vill hvad

jag vill på framtiden. Jag har inte under tiden

om förmiddagarne vid arbetet, men det går, då är

jag lycklig, men de långa hem eftermiddagarne

som jag nu genomlefver äro gamla tunga att lefva

ensamma, således kan jag tung ha godtagit

tillsammans dem med dig. Detta skulle vara för dig

~~fram~~ eftermiddagar utan på samma förtjugo

[illegible]

sedan jag varit på ett långt och utmärkt trefligt besök hos Betz; men den
middag i teatersalongen [illegible] (Amerikanskt [illegible] i [illegible]) lät mig få sjunga efter den, och sedan jag blifvit
öfvertalad kan jag ej komma in igen. Kärlek kan jag ... om att skrifva till dig
om, men då du ju får till det mesta läsa på mitt bref som jag nu skrifvit, så skulle
du ju bli af ett nöje på Betzs besök om hon intresserar dig mycket —
Se här. Allt det hon skrifver oss emellan naturligtvis, då jag ju inte kan låta
dig skrifva af det. Men ni går ju ibland med dito, när det kan intressera henne,
t. ex. med samma ålder. Apropos hon har ingen idé om att du att jag var i
Orakel med [illegible]. Jag skref blott, när hon frågade hvad du tyckte om var-
[illegible] [illegible]: Att du ville ha mer [illegible], men att du ännu var
nöjd först om [illegible] mig att skrifva en anteckning. Jag säger det nu, då jag
kom att tänka på, att du naturligtvis tror att jag talar med henne om dig; märk
är bedrar på dig eller vice versa — dess är henne med dig — det gör jag aldrig —
Jo i går skref han om Eleus tidning: Carlo Sandberg skrifs [illegible] telegrafiskt
om [illegible] till en syster på att bära den posten, och meddelade den. Efter
[illegible] det naturligtvis icke, men det är ändå om nu gör det, jag kan talat med

58

två af hennes goda vänner, Bergh och Levertin,
ingen af dem trodde dåja den första menade dock
att Ellens erotik ej på länge skulle vara spörsmål
men han skulle knappt tro på en plötslig föräl-
skelse i herligen och utan en sådan ansåg han att
hon aldrig skulle gifta sig. Oscar L. skall vara
skygg af några män, då jag sade till honom – så
ratan väl Ellen Key sade han "det kommer på an
på om hon ville se på ölkyrkan. Han menade,
att på barnets skull, skulle hon väl inte vilja
göra det "hon kan ju göra mycket på många,
hvarför skulle hon klippa dem på ett barn
Två att tala om fickpengar i hus ja / Betyg naturlig
satt Strindberg med partier på dagarna Möllers
hörligen samman efter. Han sade till Ernst Josephson
du men partier kunde ej inte vilja dana, det var
på att inte riskera att träffa honom ute. De
tänker visst gifta sig under mindre och i
bo i sommar i Furusund. Bergh menade, att
hans skilsmässa från henne var 2 eller om i ...
det pluralig om brun, att han gifter sig och de

2/

och det sedan Rummers indtigelse, på hennes sida, hon är icke gift, men han påstår att hans vän en annan, så jag tycker hon kunde vara på. Jag frågade Berghs, hvarföre han tyckte sig om att gifta sig. Jo svarade han, det finns få som talar så mycket på fruarna som han, hon är mycket romanticerad.
Det skulle man icke kunna anse.
Så hade Betty varit på fester hos Nybloms och där ätit fin och fått en Spörsmål. Modren berättade då Betty nämnde att jag hade omtalat Cedercrantz att de var allt annat än lyckliga med att hafva utbytt Cairo mot Visby, då de reste från Egypten var det 25 grader varmt och i Visby de höll ter den jul och ter deras isolering på det beklagligax tals- [illegible] deruti. Hon visste icke, hur det skulle be- platsen deruti är på rätt bevakt, men de tänkte dock att de tilläts kunna tänka, han kunde på knappast så [illegible]
Så hade Betty varit med fru Nyblom och fru

x Det tycktes de visste icke om beklagligt, emedan han de båda tre reser öfver Egypten.

Steffens på Florens på en konsert." "Du kan tänka dig
att Helena njöt af att höra, hur Steffens gripit
i [illegible] på [illegible] som [illegible] alldeles
[illegible] Porten Rasmussen i Florens [illegible] 360 [illegible]
[illegible] och att [illegible] om i [illegible]. Han ger
dig ändå [illegible] att han kunnat det [illegible] en gång —
Ser du [illegible], det är just något sådant som [illegible]
[illegible] på dig och mig på en [illegible] och [illegible]
[illegible] från [illegible] af Januari 1903. Angelas
[illegible] arbetskam i Florens — Hur de —
[illegible] att det [illegible] kostar dig
något [illegible] att [illegible] på [illegible] akademien
och är i [illegible] att allt det [illegible] tagas [illegible]
Jag tycker att det [illegible] varit [illegible]. Men [illegible]
[illegible] något i [illegible] vid [illegible].
Ja, [illegible] Betty [illegible], [illegible] dig.

Ja om utställningen "De ha varit [illegible]
eller [illegible] något [illegible], i [illegible] de [illegible]
i högsta [illegible] de andra, de ha aldrig [illegible] —
två [illegible] Steffens. Det bästa af allt är

Larssons sjelfporträtt i kappsättningen, han är klädd i en röd gul rattrock
och står och pluirar ut emot en, det är öfverdådigt. Pontus har köpt det.
Dåmärkt är ock ett stort porträtt af fru Hansson-Thiel med en stor
charme, den hon egentligen icke har sjelf; dessutom flera genrer i år
än han obetingadt vunnen etc. Så är där ju Berghs taflor från Kustenbergs,
som jag ock tycker bättre om än när jag såg dem andra gången emot det
igen och hjertligt; jag bestämdt att ock bör hänga i vara stillbutsväts
galleri, det är B. som indiskret, när många flickor omkring den taflan och
bryter stämningen. Han har en annan studie vilken är blomma utan
kraft, men de flesta äro i kungliga öfver, den ena figuren är mycket
lefvande, den andra (hr Bergh) är rätt slet men taflan ger en tankeväckelse
och det är ju inte så litet. Thegerström har ett ypperligt porträtt af kompositören
Alfvéns tankande och profil. Björck är icke i tycket. Hans porträtt af Herdan-
Zlan är mera ett vackert landskap med en i mörkret stående kvinna än
det är personen som dominerar. Han står på sin veranda och ser
drömmande ut öfver landskapet (lite plagiat efter Berghs) där solens
guldstänk, Enst pinge på att gå bakom lefvande, det är karakter, bleka och
„strejflys", som skilles, men nog är det och det är ingen

52

Så är det för Ur pulsets, mycket fortare
gjordt, men i tyden att kunna nå ett mycket
märkbara i ovänligheten. Så kan han att [illegible]
bidda af Thiel. Denne har nu blivit [illegible]
[illegible] till Pontus, kan han på denna utställning
[illegible] köpt på 10,000 Kr och vist
dessutom hjälpa konstnären till en egen bygg-
nad. —
Jag och Sa voro [illegible] med på vernissagemiddagen
och både utställningen och middagen blev mycket
stämning. Bång kom Berglie till bordet och Pau-
li på andra sidan och blev mycket roligt. Jag ska [illegible]
[illegible] om Hallströms sista: den är en såp-
bubbla, glimmande: alls mycket färger, men
försvinner efter en kort stund utan att lämna
efterverkan något minne. Mannen skriver
på båts. Den boken är om [illegible] i vång den
den var [illegible], men griper en intet —

Jag min lilla [illegible], om inte du likar
mycket för stora [illegible] nu [illegible]. [illegible]

Uadda Key, men ville ej skämmas öfver det
fabulösa förlofningsryktet, tyckte att det
skulle vara som att slakta på linan på en profes-
sor och påstod att om Elen gjorde det, skulle
hon aldrig slippa en rad mera. Så [illegible]
tycker jag inte alls att det är och inte heller
i mina professionens mening. Men det påstod
Uadda jo visst — på den som kommer Elens
tabelakstiktum, så måste man vara ute på gjorda
~~[illegible]~~ tingen!" och Elen predikar om en anda
afgörande tanke och det var inte replatsen berättigad —
Jag gick rätades men med Uadda och sade att
det skulle bli vackert hur hon sagt i min
vänliga berättigan. Jag tror förresten alls inte att
Elen skulle tycka det var tvetydigt att hetas
berättigande. Hon är ungefär aristokratisk och
det är en vacker titel. Om man var i
vackra min titeln —
Jo Uadda hade också rätt alla ungefär rykten
om Elens giftermål. Naturligt skulle det
vara en ung ungkarl, men var i Stockholm
kan det, det var din ungkarl blev [illegible]
Så obehagligt men rykten uppstå, men jag menar

att Ellen har en rätts politisk känsla mest
mig ovanligt omnämnd som står ömsesidigt
af övervägda. Den var hon kunna säga Werner
vid Oscar och slå upp ögonen mot dem —
Ja Hedda hade hunnit af reagera om rätts
Lektyre och Ellen tillkännagaf att det såg ungefär
barnsmässigt ut — Ja, ja — Jag tror alltså en liten
skämt D detta och tyckte också att det var
så dumt på Ellen och — oss andra. Du vet
min stil. Men inte skulle jag an ja ovanligt
säga alltsedan mig hos Mittag Lefflers hörnet
en hon säger att det är på doctorns skuld.
Så kunna hon sittande på sin stora hand
mitt bland oss i dess tingsamma hittiga-
lynter och Lovely Nice hörla och
Görtes bli ögon blickte utan der glasögonen
och Görta håller till hennes och predikar
på den om hennes ägodelar och om Ramses
den II och pyramid och prästerna egentligen. Och
så ~~tyckte~~ hon hennes Handeln tala på hans och
lyfte upp chere [illegible] på dem
och vidare fort och dock tyckte Ellen och

Pasquale i sången och skams – efsom det var på barnets skulle –
– Nöje detta att jag går till Hedda, men efsom jag hölls ett luftmöte på!
Ellen har jag rätt att se igen – Och det är orgien, tanken på den
trollförsöken mellan Ellen och Bentzon – de minns väl hans fagra utbyte –
och all L [illegible] på Kanel. Och han finner inte något

Inte skulle jag säga –
Nej men ändå på idag. Nu går jag väl hem [illegible] och [illegible] [illegible]
och i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] på Berg och mig i alla fall. Också
att Ellen är i Stockholm [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] väl [illegible] [illegible]
Tog [illegible] jag till [illegible] och [illegible] på behandlingen [illegible] på att [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]. Vi gå ut på [illegible]. Om [illegible] [illegible] [illegible] jag [illegible]
mig på [illegible] hos bibliotekarien Wåhlin, jag [illegible], jag [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Så har vi Konsert (Nyström) i [illegible] [illegible] – En [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
jag [illegible] [illegible] och [illegible] [illegible] Karl [illegible] [illegible] [illegible]. Och [illegible] [illegible]
jag [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] på god [illegible]. Nu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] jag [illegible] [illegible] på [illegible] och [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
jag [illegible] [illegible] i dag, [illegible] är [illegible] 03 [illegible] [illegible]!

54

Jag skrifver nu till Bonnierska och ber honom
om ett årligt bestånd, ifall han följande, oaktadt
med mig eller ej; jag tror ej på honom och den intel-
lekt och dugligt [illegible] ej till andra tyska
öfversättare
Dec 26. Jag har omit den [illegible] [illegible] och
ej trott ditt bref på än eller arbetet – den idé-
trötthet att du tyckte att jag skrifver otydligt. Jag
har tillitsfullt, att du någon annan på jorden
så Rand om tar mig – [illegible] [illegible]
Nu att [illegible] – Låt se!

Jo vi tage allt utkast med tjugu minuter och
jag tycker alls att vi måste ordna aktiv. Det går att[?]
Jag lemnar nog tanke på fru Uppsala – men jag har
verkligen ej nu skrifva om något utom på den [illegible]
ter andra novellsamling, det är ej bästa [illegible],
[illegible] Djup, tror jag – Och vi skola börja med
En liten historia utan namn och [illegible] [illegible] på
(eller kanske det är dumt) och sedan slutet
med Giovanni – och sedan gruppera de andra
emellan, så att vi de aller ungdomligaste [illegible]
blommorna. Nästsista är [illegible] [illegible] [illegible]
dikter Josef och Pastels. Kanske det är dumt [illegible]

bryr mig litet om Den eller Alls, men det kan
gå ihop. Så det får du själf tänka ut. Jag väter
och packar mig härifrån så där tentigen.
Det var roligt att Greden tyckte om att jag telegraferade
Kryss hemma, är du nöjd. Och hälsa faster Louise
att jag nog tänker att ändtligen försöka gå uppe
till faster Nanna för att skicka första hälsningen
Det är bara roligt, om det gläder henne.
Jag har Idén för att se om man skulle ingjuta
Mamma bli faster gör det dum, men det den–
man ger. Jag tror så litet om möjligt på annat
än på pengar och vin, men tro mig [illegible]
Men faster tycker nog jo. Jag tycker alls
att Kimbergs porträtt var förträffligt uppställd
och verkligen en gyllene Afteckning af sin
Joseph Reynolds konstnärskap. Då skall jag se
när du varit i Nyland. Fröken Boe var förträffligt
varit ute. Jag trodde inte hon skulle se så ut.
Jag är ju nöjd med att ditt hjärta [illegible] [illegible].
Jag är orolig för ditt hjärta. Men hvad skulle
man göra. Jag har det förfärligt hemskt efter
som jag lagt bygga mig, en [illegible] och en ängest och o

tänkte af att om jag ej vill slag. Men det
gick ofvan sedan och vi åtskiljdes jag temligen galen i
natt, då jag gick omkring och beklagade [illegible].
Det lär varit [illegible] uppe om bada förmiddag,
hvilket rätta pojan. Det var roligt, tycker jag skall
ännu om tre dagar å rad, kunnat i afton
~~[illegible]~~ ännu supera hos Wahlins i morgon och middag hos
[illegible] om Torsdag. Jag hade tyckt mig derunder
om du vet att arbeta annars går jag som ett
[illegible]. Nej, jag kan inte skrifva [illegible] i
England på noveller, men minsta vatten något om
Paris närmare han kommer hos Näås på att bli intressant
på honom, annars minsta aldrig detta något sedan. Och
jag är fullkomligt [illegible]. Jag tycker verkligen
nästa riktigt, att det annan om så [illegible]
Det var jag inte sjelf. Jag menar att jag tycker att det
skulle vara så att svenska publiken skulle vara [illegible]
Sådd påstugor, men nog skulle jag skrifva [illegible]-
alltid. Jag ville nog ju in hela Näås jag menar beskrifning
i detta [illegible] - men det är obegripligt att beskrifva
på ett rätt. Jo om kan jag blott slutet i Egyptens hemma.
Naturligtvis kan jag [illegible] efter hem, jag

påstår jag kunde det skulle gå ihop. Jag har nu en
tvåligtis massor af tid, men jag kan jag och säga
jag tänker på något för att detta torde att inspireras
på bästa möjliga sätt, och kunna vet hur många
förklaringar jag hur. Det som rast af dig att läsa
men måste om du får Nanos arbete, det skulle
jag förstå – det vet jag ej och vet blir på vackra
sedan. – Nu skulle Jenny kritiska komma hem
Kristen och jag skulle gå ut och köpa en
present till mamma åt skolarbetena. Det har varit
en lång, besvärlig och dyr tid och man kunde
äta arbetet: Men det är roligt att ha
kommit fram detta från en bra, genomt
principer om Kristen.
Nu har jag skrivit bort dig med att på långt
här. Det undrar mig om du tycker om att på
sådan här helt den bästa vara om på.
Säg det, så är du snäll.

Hälsningar från

Pär